

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького

Факультет післядипломної освіти

Кафедра онкології та радіології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова вченої ради ФПДО
Декан О.Є. Січкорізі
« 14 » грудня 2017 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

циклу тематичного удосконалення

“Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин”
за фахом „Онкологія”

Кількість навчальних годин: лекцій - 18, семінарські заняття - 13,
практичні заняття - 22, самостійна робота - 24,
Разом – 78 годин.
Кредити ECTS–2,6

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри

Затверджено на методичній
комісії факультету
післядипломної освіти

Протокол № 13
від «12» грудня 2017р.

Протокол № 4
від «14» грудня 2017р.

Завідувач кафедри, професор
Т.Г. Бецич

Голова методичної комісії ФПДО
О.Є. Січкорізі

Робоча навчальна програма циклу ТУ

"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин",

Робоча навчальна програма циклу ТУ "Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин", факультет післядипломної освіти лікарів і провізорів, кафедра онкології і радіології.

Кількість навчальних годин: лекцій 18 годин, практичних занять 22 год, семінарських занять 14 год, у т.ч. іспит 1 год, самостійна робота – 24 год, модульні контрольні роботи – 1 год. Всього 78 год.

Робоча навчальна програма складена на основі типової уніфікованої програми післядипломного навчання лікарів, затвердженої Міністерством охорони здоров'я України.

Робоча навчальна програма обговорена на методичному засіданні кафедри „12” грудня 2017 р, Протокол №13.

Зав кафедрою онкології та радіології

проф. Фецич Т.Г.

Схвалено методичною комісією з післядипломного навчання лікарів і провізорів " 14 " грудня 2017 р. Протокол № 4

Голова

доц. Січкоріз О.Є.

Секретар

доц.. Лисак Т.Ю.

Пояснювальна записка

Навчальна програма ТУ призначена для підготовки лікарів терапевтичних, хірургічних та гінекологічних спеціальностей II, I та Вищої кваліфікаційних категорій, і є нормативним документом, в якому визначається зміст навчання на циклі та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійної підготовки фахівця. Зміст програми охоплює весь обсяг необхідних теоретичних знань, умінь і практичних навичок, визначених для підготовки лікарів відповідних кваліфікаційних категорій. Програму побудовано за системою блоків. В процесі навчання передбачено такі види занять: лекції, семінари, практичні заняття а також самостійна робота слухачів.

Термін навчання для лікарів-спеціалістів 0,5 місяця.

Планом навчального процесу відведено 78 годин, з них на лекції – 18 год, практичні заняття – 22 год, семінарські заняття – 14 год, у.т.ч. іспит – 1 год, самостійну роботу – 24 год., модульні контрольні роботи – 1 год.

Викладання курсу (лекцій, практичних і семінарських занять) як правило проходить з використанням інтерактивних методик: інформаційні повідомлення, доповіді, дискусія, «мозковий штурм», робота в малих групах, обговорення реферативних повідомлень, вирішення ситуаційних задач, ділові ігри, контроль знань та вмінь тощо. На самостійне вивчення у позааудиторний час плануються теми, не охоплені навчальним процесом, але які передбачені робочою програмою і мають істотне значення для підготовки фахівця. При необхідності ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу слухача до потрібних дидактичних засобів (бібліотека, інтернет тощо).

Проміжний (модульний) контроль здійснюється шляхом написання контрольних робіт (тестового контролю). Заключний контроль проводиться у вигляді іспиту. Слухачі, які успішно склали іспит, отримують сертифікат встановленого зразка.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

циклу ТУ "Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

1. Мета навчання: познайомити лікаря із сучасними методами діагностики та лікування злоякісних пухлин, що може призвести до покращення рівня їх раннього та своєчасного виявлення, а відтак, підготувати його до майбутньої атестації на відповідну кваліфікаційну категорію.

2. Тривалість навчання -2 тижні (80 годин).

3. Контингент слухачів: лікарі терапевтичних, хірургічних та гінекологічних спеціальностей II, I та вищої кваліфікаційних категорій.

Код	Назва курсів	Кількість годин				
		Аудиторні заняття			СРС	Разом
		Л	Пр	СЗ		
1	Сучасний стан проблеми діагностики та лікування злоякісних новотворів (ЗН).	2	2	2	2	8
2	Скринінг ЗН	-	2	-	4	6
3	Морфологічна діагностика ЗН.	2	2	-	4	8
4	Ендоскопічні методи діагностики ЗН.	2	2	2	2	8
5	Променеві методи діагностики ЗН	2	2	-	2	6
6	Основні принципи лікування ЗН.	2	2	-	-	4
7	Променеве лікування ЗН	2	2	2	2	8
8	Хірургічне лікування ЗН	2	2	4	4	12
9	Хіміотерапія ЗН	2	4	-	4	10
10	Гормонотерапія ЗН	2	2	2	-	6
Модульний контроль		-	-	1	-	1
Іспит		-	-	1	-	1
РАЗОМ		18	22	14	24	80

Примітка:

Л – лекції;

Пр – практичні заняття;

СЗ – семінарські заняття;

СРС – самостійна робота слухачів;

Зав. кафедри онкології та радіології

проф. Фецич Т. Г.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Тематичний план лекцій циклу

ТУ "Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин",

№ з\п	Тема	Кількість годин	Лектор
1.	Сучасний стан проблеми діагностики та лікування злоякісних новотворів (ЗН).	2	Проф. Фецич Т.Г.
2.	Морфологічна діагностика ЗН.	2	Доц. Олійник Ю.Ю.
3.	Ендоскопічні методи діагностики ЗН.	2	Проф. Савран В.Р.
4.	Променеві методи діагностики ЗН	2	Доц. Олійник Ю.Ю.
5.	Основні принципи лікування ЗН.	2	Проф. Фецич Т.Г.
6.	Променеве лікування ЗН	2	Ас. Дутчак У.М.
7.	Хірургічне лікування ЗН	2	Проф. Фецич Т.Г.
8.	Хіміотерапія ЗН	2	Проф. Білинський Б.Т
9.	Гормонотерапія ЗН	2	Проф. Савран В.Р.

Всього

18 годин

Зав. кафедри онкології та радіології

проф. Фецич Т. Г.

Тематичний план практичних занять циклу ТУ
"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин",

№ з\п	Тема	Кількість годин	Проводить
1.	Епідеміологія ЗН	2	Керівник групи
2.	Скринінг ЗН	2	«_____»
3.	Ендоскопічна діагностика ЗН	2	«_____»
4.	Значення клінічної діагностики в сучасній онкології	2	«_____»
5.	Клінічна морфологія в онкології	2	«_____»
6.	Рентгенологічна діагностика ЗН	2	«_____»
7.	Принципи хірургічного лікування ЗН	2	«_____»
8.	Променеве лікування ЗН	2	«_____»
9.	Хіміотерапія ЗН	2	«_____»
10.	Ускладнення хіміотерапії та їх профілактика	2	«_____»
11.	Гормонотерапія ЗН	2	«_____»

Всього

22 години

Зав. кафедри онкології та радіології

проф. Фецич Т. Г.

Тематичний план семінарських занять циклу ТУ

"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

№ з\п	Тема	Кількість годин	Проводить
1.	Проблеми диференційної діагностики в онкології	2	Керівник групи
2.	Значення ендоскопічних методів в діагностиці ЗН	2	«_____»
3.	Радіонуклідна діагностика та лікування	2	«_____»
4.	Ургентні хірургічні стани в онкології	2	«_____»
5.	Реконструктивні та пластичні операції в онкохірургії	2	«_____»
6.	Біотерапія раку	2	«_____»

Всього 12 годин

Зав. кафедри онкології та радіології

проф. Фецич Т. Г.

Тематичний план самостійної роботи циклу ТУ "Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

№ за\п	Тема	Кількість годин
1.	Проблема ранньої та своєчасної діагностики ЗН	2
2.	Основні фактори ризику захворювання на ЗН. Формування груп підвищеного ризику.	2
3.	Передрак і передпухлинні стани, доброякісні пухлини	2
4.	Лабораторна діагностика ЗН. Інтерпретація результатів патоморфологічних досліджень	2
5.	Ендоскопічні методи в діагностиці ЗН	2
6.	Принципи морфологічної класифікації ЗН. Класифікація за системою TNM – 7	2
7.	Інтерпретація результатів променевих досліджень. Ультразвукова діагностика ЗН	2
8.	Ускладнення променевого лікування та їх профілактика	2
9.	Радикальні оперативні втручання.	2
10.	Органозберігальні операції в онкології.	2
11.	Види та методи хіміотерапії. Курація онкологічних хворих	2
12.	Перспективи медикаментозної терапії ЗН	2

Всього 24 години

Зав. кафедри онкології та радіології

проф. Фецич Т. Г.

Критерії оцінки знань і вмінь лікарів на циклі тематичного удосконалення "Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

Рівень знань і вмінь лікарів оцінюється у відповідності до кваліфікаційних вимог. Оцінка якості підготовки лікаря здійснюється диференційовано з урахуванням теоретичних знань і вмінь та ступеня опанування ними практичних навиків, які передбачені навчальною програмою і кваліфікаційними вимогами.

Оцінка **"відмінно"** ставиться лікарю, який глибоко і досконало засвоїв теоретичний матеріал, може визначити етіологію, патогенез, клінічні особливості і варіанти захворювання у конкретних хворих, проводить обґрунтування діагнозу, здійснює диференційну діагностику, складає детальний план лікування та реабілітації конкретного хворого (з урахуванням віку, супутніх захворювань), вміє надати невідкладну допомогу, має глибокі знання з принципів діагностики та лікування, вміє вирішити питання медико-соціальної експертизи.

Оцінка **"добре"** ставиться лікарю, який добре засвоїв теоретичний матеріал з усіх розділів програми, має добру практичну підготовку, достатньо володіє знаннями з принципів діагностики та лікування, але допускає окремі неточності у відповідях та при вирішенні клінічної ситуаційної задачі.

Оцінка **"задовільно"** ставиться лікарю, який має знання з основних питань онкології, задовільну практичну підготовку, але не засвоїв деталі; знає механізм дії та побічні дії лише основних груп ліків.

Оцінка **"незадовільно"** ставиться лікарю, який не засвоїв значну частину матеріалу, не знає механізмів дії та побічних дій ліків, допускає помилки при вирішенні клінічної задачі, має незадовільну оцінку за комп'ютерне тестування.

Методика проведення базисного, проміжного та підсумкового контролю знань і вмінь лікарів циклу ТУ

"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

Базисний контроль знань лікаря проводиться з самого початку навчання на циклі шляхом вступного тестового контролю, а також у діагностичних та лікувальних кабінетах шляхом співбесіди з викладачем.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і включає перевірку практичних знань, вмінь та контроль володіння практичними навичками, які передбачені методичними розробками з відповідних тем.

Проміжний (модульний) контроль проводиться наприкінці вивчення окремих розділів програми та відповідних циклів. Проміжний контроль передбачає перевірку теоретичних знань шляхом розв'язування тестових завдань і ситуаційних задач.

Підсумковий контроль, залік здійснюється після проходження циклу навчання і включає такі етапи:

1. Тестовий контроль.
2. Перевірка практичної підготовки:
 - робота з хворими (вміння зібрати анамнез, провести спеціальне обстеження хворого, інтерпретувати результати додаткових методів обстеження, обґрунтувати попередній діагноз, провести диференційний діагноз, скласти план лікування, реабілітації).
3. Співбесіда для підсумкової оцінки рівня теоретичної та практичної підготовки у формі усних запитань або розв'язування ситуаційних задач.

Методика проведення залікового заняття на циклі ТУ
"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

I етап складається з тестового комп'ютерного контролю рівня підготовки за затвердженою МОЗ України автоматизованою комп'ютерною атестаційною системою, яка включає всі питання, що передбачені навчальною програмою. Під час комп'ютерного тестування кожному лікареві пропонується дати відповідь на 80 тестових завдання із розділу "Онкологія".

II етап: контроль практичних навичок, який складається із обстеження хворого (опитування, фізичне обстеження, складання плану обстеження, обґрунтування попереднього діагнозу, проведення диференційного діагнозу, призначення лікування, оформлення протоколу).

III етап: співбесіда для підсумкової оцінки рівня теоретичної та практичної підготовки у формі усних запитань або розв'язування тестових завдань і ситуаційних задач.

Контрольні запитання до залікового заняття на циклі ТУ
"Сучасні принципи діагностики і лікування злоякісних пухлин"

1. Біологічні канцерогенні фактори.
2. Біологічні основи променевої терапії.
3. Види і методи променевої терапії.
4. Визначення поняття «злоякісна пухлина».
5. Визначення протипоказань для радикальної операції при раку прямої кишки.
6. Визначення протипоказань для радикальної операції при раку шлунка.
7. Вторинна профілактика раку. Організація онкопрофоглядів в Україні.
8. Гістологічна класифікація пухлин шийки матки. Етапи розвитку раку шийки матки.
9. Гормонозалежність і гормоночутливість пухлин.
10. Групи підвищеного ризику захворювання на злоякісні новотвори. Організація онкопрофоглядів.
11. Дерматоскопія в діагностиці новотворів шкіри.
12. Дискриптивна епідеміологія раку.
13. Диференційна діагностика пухлин товстої кишки і прямої кишки.
14. Диференційна діагностика раку шлунка.
15. Диференційна діагностика фіброаденоми, мастопатії і раку грудної залози.
16. Ендоскопія в онкології.
17. Загальні принципи лікування раку шийки матки.
18. Загальні принципи променевого лікування злоякісних пухлин.
19. Загальні принципи хірургічного лікування раку грудної залози.
20. Макроскопічні форми росту злоякісних пухлин.
21. Медична реабілітація хворих після радикальних операцій на прямій кишці.
22. Методи морфологічної діагностики в онкології.
23. Методи хіміотерапії пухлин.
24. Місцеві ускладнення променевої терапії.
25. Морфологічні критерії в діагностиці пухлин.
26. Оперативне лікування раку прямої кишки.
27. Органозберігаючі операції при раку грудної залози. Показання і протипоказання.
28. Основи протипухлинної хіміотерапії: чутливість пухлин до цитостатиків.
29. Основні види операцій при раку легень, показання і протипоказання.
30. Основні передракові стани до раку сечового міхура.
31. Основні принципи лікування дрібноклітинного раку легень.
32. Основні принципи лікування раку шкіри.
33. Основні принципи лікування раку шлунка.
34. Основні принципи обстеження хворих на рак грудної залози.
35. Основні принципи профілактики раку грудної залози.
36. Основні принципи профілактики раку легень.
37. Передопухові стани до раку стравоходу.
38. Передракові захворювання грудної залози.
39. Передракові захворювання легенів.

40. Передракові захворювання нижньої губи.
41. Передракові захворювання слизових оболонок порожнини рота.
42. Передракові захворювання та фактори ризику до раку шлунка.
43. Передракові захворювання тіла матки.
44. Передракові захворювання товстої кишки.
45. Передракові захворювання шийки матки. Профілактика раку шийки матки.
46. Поліпи шлунка. Тактика лікування.
47. Поняття про передрак, види передраку. Рання діагностика раку.
48. Принципи діагностики меланобластоми.
49. Принципи лікування меланобластоми шкіри.
50. Принципи лікування раку ендометрія.
51. Принципи лікування раку простати. Хіміо- та гормонотерапія.
52. Принципи морфологічної класифікації пухлин.
53. Принципи променевого лікування злоякісних пухлин, лінійні прискорювачі.
54. Принципи променевого лікування пухлин. Телегамматерапія.
55. Принципи хіміотерапії пухлин. Групи протипухлинних препаратів.
56. Принципи хіміотерапії пухлин. Поняття про чутливість і резистентність пухлин до хіміопрепаратів.
57. Принципи хірургічного лікування злоякісних пухлин
58. Радіонуклідна діагностика в онкології.
59. Рентгенологічна діагностика раку легень.
60. Рентгенологічна діагностика раку шлунка і товстої кишки.
61. Роль рентгенодіагностики в ранньому розпізнаванні раку.
62. Сучасні принципи гормонотерапії пухлин.
63. Сучасні принципи гормонотерапії раку грудної залози.
64. Сучасні принципи лікування карциноматозу при раку шлунка.
65. Сучасні проблеми первинної профілактики раку.
66. Таргетна терапія в онкології. Основні типи таргетних препаратів.
67. Типи онкологічних операцій.
68. Ускладнення хіміотерапії злоякісних новотворів.
69. Хірургічне лікування раку нижньої губи.
70. Цитологічна діагностика в онкології.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білинський Б.Т. [Медичні помилки в онкології](#). Львів: Афіша, 2013. – 324 с.
2. Бережная Н. М., Чехун В. Ф. Иммунология злокачественного роста. Київ: Наукова думка. 2005. – 792 с.
3. Бохман Я. В. Лекции по онкогинекологии. М.: Изд-тво: Мед. Инф. Агентство, 2007. – 304 с.
4. Гранов Д. А. Рентгенэндоваскулярные вмешательства в лечении злокачественных опухолей печени. СПб.: ООО «Издательство ФОЛИАНТ», 2002. – 288 с.
5. Давыдов М. И., Нормантович В. А. Новые подходы в комбинированном лечении рака. М.: Медицина, 2003. – 219 с.
6. Євтушенко О. І. Онкологічна проктологія. – Київ: Вістка. 2012 – 387 с.
7. Методичні рекомендації: [Діагностика, лікування, спостереження та реабілітація хворих на рак щитоподібної залози](#) / Упорядники: Ю. М. Стернюк, Б. Т. Білинський, О. О. Галай та ін. Львів-Відень, 2005. – 47 с.
8. Миллер А. Б. Программы скрининга на рак шейки матки: Организационные рекомендации. ВОЗ. М.: Медицина, 1994. – 67 с.
9. [Минимальные клинические рекомендации Европейского общества медицинской онкологии \(ESMO\)](#) . / Ред. русск. перевода С. А. Тюлядин, Н. И. Переводчикова, Д. А. Носов; Москва: Издат. группа РОНЦ им. Н. Н. Блохина РАМН. – 2010. – 112 с.
10. Онкологія: Підручник – 3-те видання, перероб. і доп. / Б. Т. Білинський, Н. А. Володько, А. І. Гнатишак, О. О. Галай та ін.; За ред. Б. Т. Білинського – К. Здоров'я, 2004, 2007 – 528 с.
http://www.meduniv.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=163&Itemid=239&lang=uk
11. Онкологія: Вибрані лекції з клінічної онкології / За ред. Г. В. Бондаря, В. С. Антіпової. Луганськ, ВАТ „Луганська обласна друкарня”. 2009. – 589 с.
12. Онкологія. Вибрані лекції для студентів і лікарів / За ред. В. Ф. Чехуна. – К.: Здоров'я України, 2010. – 768 с.
13. Переводчикова Н. И. Руководство по химиотерапии опухолевых заболеваний. 3-е изд., доп. и пер. — М.: Практическая медицина, 2011. — 512 с.
14. Радіологія (Променева діагностика та променева терапія.) / За заг. ред. М. М. Ткаченка. К.: Книга плюс, 2011. – 719 с.
15. [Рак в Україні,: захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби](#) / За ред. С. О. Шалімова. Бюлетень національного канцер-реєстру України. (дивитися щорічні №№ 10-15)
16. Савран В. Р., Кенс А. А., Мриглоцький М. М., Савран В. В. Рак молочної залози: навчальний посібник. Львів, 2012. – 236 с.
17. Фільченков А. А., Стойка Р. С. Апоптоз і рак: від теорії до практики Тернопіль: ТДМУ, 2006. – 524 с.
18. Химиотерапия злокачественных новообразований / Под ред. Э. Чу, В. Де Вита: пер с англ. М. : Практика, 2008. – 447 с.

19. Шалімов С. А., Євтушенко О. И., М'ясоєдов Д. В., Приймак В.В. Комбіноване лікування хворих на рак ободової кишки. Київ: «Четверта хвиля», 2006 – 168 с.

20. Шалимов С. А., Осинский Д. С., Черный В. А. и др. Рак поджелудочной железы. Современное состояние проблемы. Киев: «Основа», 2007 – 320 с.

21. Энциклопедия клинической онкологии. Руководство для практикующих врачей / М. И. Давыдов, Г. Л. Вышковский и др. - М.:РЛС, 2005, 2004. – 1536 с.

http://vmede.org/sait/?page=1&id=Onkologiya_davudov_2010&menu=Onkologiya_davudov_2010

